

Mednarodna konferenca IUFRO skupine 4.05.00 in 9.05.03 v Ljubljani

Po petnajstih letih se je mednarodna konferenca IUFRO skupine 4.05.00 *Upravljalvska ekonomika in knjigovodstvo* vrnila v Slovenijo. Tokrat je ekipa organizatorjev združila moči s kolegi iz raziskovalne skupine IUFRO 9.05.03 *Medsektorski vplivi politike na gozdove* in pripravila transdisciplinarni dogodek za pregled stanja na področju gozdarske ekonomije, gozdarskega in okoljskega računovodstva ter medsektorskih vplivov politike na gozdove. Med 25. in 27. septembrom 2023 so se zbrali raziskovalci in strokovnjaki v Ljubljani na konferenci z naslovom »*Deal for Green? Contribution of managerial economics, accounting, and cross-sectoral policy analysis to climate neutrality and forest management*«. Konferenco je pod okriljem mednarodne zveze gozdarskih društev IUFRO organiziral Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani v sodelovanju z Gozdarskim inštitutom Slovenije.

Na mednarodni konferenci se je zbralo več kot 50 udeležencev, ki so predstavili rezultate svojih študij in spodbudili konstruktiven dialog. Znanstveni program konference je v dveh dneh obsegal 35 vrhunskih predstavitev, ki so bile razdeljene v osem sklopov. Poleg tega so štirje vabljeni predavatelji pripravili navdihujoče predavanja o inovativnih pristopih h kolektivnemu delovanju, trajnosti in izvajanju politik. Udeležba na konferenci je bila mednarodno zelo raznolika (število udeležencev v oklepajih); predavatelji so prišli iz Češke republike (7), Italije (6), Slovaške (6), Nemčije (4), Madžarske (3), ZDA (2), Hrvaške (1), Kenije (1), Ekvadorja (1), Norveške (1), Finske (1), Bosne in Hercegovine (1), Srbije (1) ter Združenega kraljestva (1). Slovenskih udeležencev je bilo skupaj šestnajst.

Konferenca je ponudila pregled raziskav in dognanj s področja upravljalvske ekonomike, knjigovodstva ter (gozdnih in okoljskih) javno-političnih študij. Poudarek je bil dan predvsem podnebni nevtralnosti, razogljčenju ter pred kratkim sprejetima Evropskim zelenim dogo-

vorom in strategije EU za gozdove do leta 2030. Pomemben izziv pri razogljčenju je vzdrževanje dobre kondicije gozdov (in drugih naravnih ekosistemov), ki se lahko doseže z ustreznim upravljanjem ekosistemov. Pri tem je pomembno, da se vzdržuje in ohranja tako biotska raznovrstnost kot tudi zagotavljanje ključnih ekosistemskih storitev. Gozdovi pri tem igrajo odločilno vlogo, saj so prostor številnih dejavnosti in hkrati »bazen« možnosti za učinkovito uveljavljanje ukrepov blaženja globalnih sprememb.

Aktivnosti v okviru zelenega dogovora bodo verjetno prinesle dodatno izmenjavo znanja prek partnerstev in individualnih izkušenj. Pričakuje se, da bodo imele družbene inovacije, okrepljeno sodelovanje in izboljšane povezave med znanostjo in politiko pomembno vlogo pri oblikovanju ukrepov za zeleno obnovo in dolgoročno trajnost socio-ekoloških sistemov. Udeleženci so razpravljali o implementaciji zelenega dogovora v (gozdarske) nacionalne strateške dokumente in ugotovili, da je še vedno nezadosten. Podobno je beseda tekla okrog obstoječih političnih in socio-ekonomskih okvirov za obvladovanje obsežnih motenj ter njihovi uporabnosti in učinkovitosti. Nadaljnji izziv predstavljata tudi okoljsko računovodstvo in ekonomsko vrednotenje, ki še vedno nista zadostno implementirani in uporabljani v praksi. Če lahko večino oskrbovalnih ekosistemskih storitev (npr. les, gozdni sadeži, pitna voda) relativno enostavno finančno in ekonomsko ovrednotimo, to še daleč ne velja za uravnavne ali kulturne ekosistemske storitve, kot so npr. rekreacija, nadzor škodljivcev ali duhovna obogatitev. Pri teh ekosistemskih storitvah, ki imajo pogosto status »javnega«, ponudniki (npr. lastniki gozdov) nimajo motivacije za vzdrževanje ekosistemov na način, da bi se ohranjala ali povečala razpoložljivost ekosistemskih storitev. Z drznejšim vključevanjem modelov vrednotenja in večjim obsegom dejavnosti informiranja bi ne zgolj testirali modele, ampak bi jih tudi nadgradili, preverili ali celo izdelali nove, boljše.

Dejavnosti v okviru *novega evropskega Bauhausa* bodo zmanjšale vplive na okolje ter povečale družbene in gospodarske učinke s funkcionalno rabo zemljišč in materialov. Druge spodbude, kot je npr. uredba o odstranjevanju ogljika, pa bodo pomagale zmanjšati degradacijo gozdov, krčenje gozdov in izgubo biotske raznovrstnosti. Trajnostno zagotavljanje ekosistemskih storitev je mogoče podpreti s sistemi plačil za ekosistemske storitve ali s socialnimi inovacijami, zlasti na marginaliziranih gorskih območjih. Kljub obetavnim vizijam držav in zvez o zmanjšanju odvisnosti od fosilnih goriv pa se zdi, da vstopamo v obdobje »družbeno-tehnološke vrzeli«, ko še ni bila odkrita nobena okolju prijazna energetska alternativa ali lokacija, ki bi nudila alternativo naravnemu okolju. Marsikje se soočajo z vse večjo konkurenco za naravne vire in to je znak, da se zahteva dodatne prispevke različnih disciplin. Z IUFRO konferenco smo želeli ravno spodbuditi izmenjavo teh znanja in izkušenj med akademiki, raziskovalci, upravljavci, odločevalci in drugimi zainteresiranimi stranmi

na vseh institucionalnih ravneh. Iskreno upamo, da bo del predstavljenih raziskovalnih spoznanj dosegel prakso in pripomogel k doseganju skupnih ciljev.

Organizatorji konference se še enkrat spoštljivo zahvaljujemo vsem institucijam, ki so podprle in pripomogle k uspešni izvedbi konference, in sicer Univerzi v Ljubljani, Biotehniški fakulteti, Pahernikovi ustanovi, Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Gozdnemu skladu, podjetju SiDG d.o.o., založbi MDPI in Gozdarskemu inštitutu Slovenije. Zahvaljujemo se tudi vsem vabljenim predavateljicam in predavateljem za pozitiven odziv in znanstveno obogatitev konference: prof. dr. Andreja Kutnar, prof. dr. Maria Nijnik, prof. dr. Davide Pettenella in prof. dr. Mersudin Avdibegović. Hvala tudi vsem govornikom ob otvoritvi konference, in sicer dr. John Parrotta, prof. dr. Donald Hodges, prof. dr. Klemen Jerina, prof. dr. Marina Pintar, dr. Nike Krajnc, g. Tomaž Hrovat in g. Gregor Danev. Za znanstveno odličnost vsebine zbornika in uravnoteženemu programu se zahvaljujemo

Slika 1: Skupinska slika udeležencev konference (foto: Ajša Alagić)

recenzentom oziroma programskemu odboru, za nemoten potek konference pa angažiranim študentom. Posebna zahvala gre organizaciji IUFRO in sekretariatu na Dunaju za pomoč in podporo pri obveščanju o dogodku in širjenju novic po različnih kanalih. Na koncu pa velika hvala vsem avtorjem in udeležencem za njihov izjemen prispevek, spoštljivo predanost in neskončno radovednost.

Zbornik prispevkov je v celoti dosegljiv na Digitalnem repozitoriju raziskovalnih organizacij Slovenije <https://dirros.openscience.si/IzpisGradiva.php?id=17116>.

Vasja LEBAN, Anže JAPELJ,
Špela PEZDEVŠEK MALOVRH,
Lidija ZADNIK STIRN

Slika 2: Slika udeležencev strokovne ekskurzije v Slovensko Istro (foto: Vasja Leban)